

1.Код: ПП1.12

2.Назва: **ГЕОГРАФІЯ ТУРИЗМУ**

3.Тип (обов'язковий / вибірковий): обов'язковий

4.Цикл (короткий, перший, другий /третій): професійної підготовки

5.Рік навчання, коли пропонується цей компонент: перший

6.Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 2 семестр

7.Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 4

8.Прізвище лектора: Бойко В.В.

9.Результати навчання:

знання: основних понять і термінів, якими прийнято оперувати, розкриваючи зміст і завдання географії туризму на сучасному етапі; історію розвитку туризму в світі та в Україні; формування та функціонування індустрії туризму, її структура; туристичні умови та ресурси; поняття про гостинність в туризмі, організацію транспортних перевезень та діяльність туристичної галузі;

вміння: встановлювати географічні та соціокультурні закономірності розвитку туризму регіонів на основі аналізу природних, культурно-історичних та соціально-економічних умов території; характеризувати діяльність складових індустрії туризму та особливостей роботи менеджера туристичного підприємства; здійснювати аналіз та прогноз ситуації щодо розвитку подій у межах світового туристичного ринку.

компетентності: здатність до самостійного пошуку і вивчення методів дослідження; розвиток організаторських й управлінських здібностей; вміння приймати професійні рішення з урахуванням їх соціально-економічних наслідків для розвитку туристичної галузі, забезпечуючи безпеку туристів; володіння правовими аспектами, які регламентують всю діяльність у розвитку туризму відповідно до чинного законодавства.

10.Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання): аудиторне

11.Зміст курсу:

Тема 1. Туризм як суспільне явище та об'єкт пізнання.

Поняття про туризм як суспільний феномен, його визначення за Законом України «Про туризм» та міжнародними документами. Суспільні функції туризму. Чинники розвитку туризму. Туризм як об'єкт наукового дослідження. Аспекти дослідження туризму. Формування туризмології як науки про туризм та місце в ній туризмознавства.

Тема 2. Історія туризму.

Основні етапи розвитку туризму: передісторія, початковий, динамічний, сучасний. Початок розвитку туризму в ХІХ ст., перші туристичні організації; розвиток туризму на початку ХХ ст. та у міжвоєнний період (20-30-ті роки ХХ ст.), форми організації турдіяльності та розвиток індустрії туризму. Розвиток туризму у 50-80-х роках ХХ ст., регіональні особливості. Розвиток туризму за часів Незалежності.

Тема 3. Структура туризму.

Класифікація туризму: за формами, за рівнем, за напрямками, за видами, за засобами долання простору, за цільовою аудиторією, за ринковими ознаками. Особливості кожного структурного елементу.

Тема 4. Туризм як сфера економічної діяльності. Індустрія туризму.

Специфіка туристичної діяльності. Специфічні риси туристичної послуги. Бізнесова складова туристичної діяльності. Поняття про індустрію туризму як міжгалузевий комплекс (кластер) із задоволення потреб подорожуючої людини. Структура індустрії туризму. Рівні організації індустрії туризму: глобальний (міжнародний), національний, регіональний, місцевий.

Тема 5. Туристичні ресурси.

Поняття про туристичні ресурси. Класифікації туристичних ресурсів. Природно-рекреаційні; культурно-історичні; етнічні туристичні ресурси. Туристсько-рекреаційні

об'єкти. Музеї в структурі туристичних ресурсів. Умови розвитку туризму. Територіально-рекреаційний комплекс, принципи його формування та функціонування.

Тема 6. Гостинність в туризмі.

Послуги гостинності, їх класифікація: послуги розміщення, харчування, дозвілля. Заклади, що надають послуги розміщення, їх види. Класифікація закладів харчування. Види та форми дозвілля. Поняття про готельні мережі. Уніфіковані технології обслуговування в сфері гостинності. Організація обслуговування туристів в готелях та інших закладах розміщення. Загальні принципи організації харчування туристів. Організація послуг дозвілля в системі гостинності.

Тема 7. Організація транспортних подорожей.

Види транспортних перевезень в туризмі. Використання різних видів транспорту в туризмі. Принципи організації залізничних подорожей. Особливості автотуризму. Загальні положення організації автобусних турів. Авіап перевезення в туризмі. Форми організації транспортних подорожей. Чартери та чартерні умови.

Тема 8. Туристична галузь .

Специфіка галузі туризму. Поняття про туристичний продукт (турпродукт). Основні типи підприємств галузі. Проектування турів. Класифікація маршрутів та турів. Загальні положення та принципи методики розробки турів. Основи екскурсознавства та музеєзнавства. Діяльність туристичного підприємства. Основні напрямки діяльності. Сутність туropolерейтингу. Ваучер (путівка) - основний документ в туризмі.

Тема 9. Правові засади туристичної діяльності.

Законодавчо-нормативна база туризму. Туристичні формальності. Міжнародні документи та організації з регулювання туристичної діяльності. Всесвітня туристична організація (ВТО), її функції та структура. Участь України в системі ВТО. Туристична політика. Механізми державного та міжнародного регулювання туристичної діяльності.

Тема 10. Кадрова політика в туризмі.

Системи підготовки кадрів для туризму: європейська, американська. Структура та рівні підготовки кадрів. Стандартизація освіти в туризмі. Вітчизняний досвід підготовки кадрів для туризму. Види навчальних закладів України, які готують кадри для туризму. Класифікатор професій в туризмі. Наукова складова в підготовці кадрів для туризму.

Тема 11. Ринок туристичних послуг.

Поняття про ринок. Особливості функціонування туристичного ринку. Суб'єкти ринкової діяльності. Структура туристичного ринку (галузева, видова, територіальна) та його рівні (глобальний, макрорегіональний, національний, місцевий). Загальні риси функціонування ринку туристичних послуг.

Тема 12. Маркетинг та менеджмент туризму.

Поняття про маркетинг, особливості маркетингу туризму. Маркетингова інформація. Аналіз ринку та вибір ринкового сегменту. Реклама та PR-технології як маркетинговий інструмент. Збутові механізми. Середовище ринкової діяльності: зовнішнє та внутрішнє середовище. Особливості маркетингу гостинності. Маркетинг турпродукту. Менеджмент туризму, його особливості. Внутрішній менеджмент. Організація ринкової діяльності турпідприємства. Менеджмент гостинності.

Тема 13. Сучасні тенденції розвитку міжнародного туризму.

Динаміка туристичного процесу. Макрорегіональні відміни в розвитку туризму. Країни-лідери в туризмі. Країни-генератори туристичних потоків. Країни-рецепієнти. Найпопулярніші центри міжнародного туризму. Диверсифікація туристичного ринку: інноваційні види та форми туризму, їх характеристика.

Тема 14. Стан туризму в Україні.

Розвиток туризму за часи Незалежності, його етапи, динаміка. Особливості діяльності індустрії туризму. Галузеві диспропорції. Регіональні відміни в розвитку туризму України. Проблема туристсько-рекреаційного районування. Територіальна структура вітчизняного туризму, її особливості. Управління розвитком туризму та державна туристична політика.
12.Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби:

Базова

1. Кузик С.П. Географія туризму [Текст] : навч. посібник / С. П. Кузик. – Київ : Знання, 2011. – 271 с.
2. Новикова В. І. Рекреація. Туризм. Географія [Текст] : зб. авт. ст. / В. І. Новикова. - Черкаси : Вовчок О. Ю., 2013. - 524 с.
3. Мальська М. П. Міжнародний туризм і сфера послуг [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Н. М. Ганич. - К. : Знання, 2008. - 661 с.
4. Заваріка Г. Економіко-географічні чинники розвитку туризму сходу України в період конфлікту / Г. Заваріка. Вісник Львівського університету [Текст] : зб. наук. пр. Серія географічна Вип. 52 / Львівський нац. ун-т ім. І. Франка. - Львів : Видавництво ЛНУ ім. І. Франка, 2018. - 100-109
5. Божидарник Т. Міжнародний туризм / Т. Божидарник; Центр навчальної літератури - Київ, 2019. - 312 с.
6. Бейдик О. О. Рекреаційні ресурси України [Текст] : навч. посіб. / О. О. Бейдик. - К. : Альтерпрес, 2009. - 400 с.
7. Туристсько-краєзнавчі об'єкти і маршрути України / упоряд. Серебряй В.С.– К.: Редакції газет природничо-математичного циклу, 2014.– 56 с.– (Бібліотека "Шкільного світу". Краєзнавство. Географія . Туризм.Бібліотека).– ISBN 978-966-451-000-1.
8. Смаль І. В., Жирак Л. М., Мальована О. Г. Туристичне країнознавство: Європейський туристичний регіон : навч. посіб. / за ред. І.В.Смаля : Івано-Франківськ: Місто НВ, 2019. 180 с.
9. Панченко Т.Ф. Туристичне середовище: архітектура, природа, інфраструктура: монографія. - К.: Логос, 2009. — 176 с.
10. Симочко Г.В. Географія туризму: навчально-методичні матеріали для лекційних занять /Г.В.Симочко.– Мукачево: МДУ, 2012.– 133с.
11. Парфіненко П., Лиман С., Посохов І. Історія туризму / П. Парфіненко, С. Лиман, І. Посохов // Київ: Університетська книга, 2018. - 372 с.

Додаткова

1. Покоłodна М. М. Рекреаційна географія : навчальний посібник.–Харків : ХНАМГ, 2012. –275 с.
2. Редько В. Є. Основи туризмознавства : посібник до самостійного вивчення дисципліни / В. Є. Редько. –Дніпропетровськ : Біла К. О., 2014. –63 с.
3. Голубнича С. М. Географія туризму : методичні вказівки для самостійної роботи студентів / С. М. Голубнича. –Донецьк : ДонНУЕТ, 2012. –88 с.
4. Некос С.В. Курс лекцій та методичні рекомендації до практичних робіт з курсу «географія туризму» / С. В. Некос. – Харків : ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, 2016. –88 с.

Інформаційні ресурси

1. Про туризм [Електронний ресурс]: закон України від 15 вересня 1995 р. №325/95-ВР. -Режим доступу: <http://www.zakon1.rada.gov.ua>.
2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua
3. UNWTO [Електронний ресурс]: - Режим доступу: <http://https://www.unwto.org/>

13. Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання:

лекції, лабораторні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14. Форми та критерії оцінювання:

Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на лабораторних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, екзамен у II семестрі.

Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Накопичення балів протягом семестру

	<i>Вид діяльності</i>	<i>Кількість балів за дидактичну одиницю</i>	<i>Кількість лекцій, практичних робіт тощо</i>	<i>Загальна кількість балів</i>
	2	3	4	5
	Виконання лабораторних робіт	3	28	30
	Комплексна контрольна робота	10	2	20
	Творча робота/реферат	10	1	10
	Результати поточного			60
	Екзамен			40
	Загальна кількість балів			100
	Підсумкова оцінка			100

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (з можливістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська

Силабус затверджено на засіданні кафедри туризму, протокол №1 від 28 серпня 2020 року.